

APOLO E DAFNE

María Groba Muñoz.

Esta obra pertence ao autor Bernini, datada entre os anos 1622 e 1625. O estilo è Barroco, con tema mitolòxico e realizado en màrmore. Localizase en Roma. Na Galerìa Borghese.

O seèculo XVII caracterizase polos problemas derivados da oposiciòn entre Europa catòlica e a protestante. Os Estados Pontificios gozaban dunha boanza política e isto reflitese no auxe das artes. O Barroco ten unha localizaciòn moi precisa, pois o seu foco màis influente a Roma papal, centro dunha arte contrareformista que derivou cara un Barroco exuberante e que influíu en toda a arte Europea dos sèculos XVII e XVIII. Francia apartouse da exuberancia barroca italiana e adoptou formas màis acadèmicas, e Holanda constituiu un foco burguès e protestante, de gran riqueza artística, sobre todo pictòrica. Inglaterra, iniciou un estilo que desenvolveu durante o sèculo XVIII.

A escultura barroca, que ao igual que pasa coa arquitectura ten a súa orixe en Italia, adquire un valor importante, porque se desenvolveu en fachadas, retablos e monumentos públicos de carácter diverso. Os materiais empregados polos escultores variaban segundo a zona de producciòn. A tipoloxía e a temática das obras son diversas, con temas relixioso ou monumentos funerarios de papas, reis ou príncipes. Existe tamén unha temática mitolóxica, pero con sentido simbólico refrido ás virtudes humanas. A figura exenta ou de vulto redondo relacionase co relevo porque xoga coa unificabilidade da representaciòn. A unificabilidade relacionase coa teatralidade.

Realizada a los 24 años por encargo del cardenal Borghese, representa unha escea da mitoloxía graga tomada da Metamorfosis de Ovidio. Segundo narra, Eros, enfadado con Apolo por burlarse da súa pericia co arco, disparou ao deus unha frecha de amor coa punta de aura e á ninfa Dafne unha frecha de rexeitamento coa punta do chumbo. Apolo, ferido de amor por Dafne perseguiu á ninfa polos bosques ata que esta, acurrallada, pediu axuda ao seu pai, o río Peneo, que a transformou en loureiro. Apolo, obrigado a renunciar a ella, teceu unha coroa de loureiro coas follas da árbore e decidiu levalas sempre consigo para coroar aos poetas e aos militares victoriosos.

O grupo escultórico esta concebido para ver de frente a Dafne e solo cando o espectador xira, se atopa coa figura de Apolo, conseguindo de ese modo o efecto teatral tan característico da época. Sobre unha base rochosa elevase os corpos de Dafne e Apolo. O conxunto ten unha composición dinámica e heraldical, visible sobre todo na cobertura que adquire a anatomía de Dafne no momento da transformaciòn. O valor principal de esta peza reside na habilidade de

extraordinaria do artista. Capaz de transformar un bloque de mármore nunha imaxe de gran tensión emovemento. O acerto é tal que consegue que o espectador intua a secuencia da historia. Isto queda perfectamente plasmado na figura da ninfa, cuxos pés, pernas e mans van adquirindo unha morfoloxía vexetal. O autor traballou os mínimos detalles con gran precisión. Este aspecto cece nunha boa adaptación da expresividade dos rostros e na magnífica diferenciación das texturas e calidades a partir do mesmo material: ásperas para representar as rocas e o loureiro que crece, e suaves e pulidas para reforzar a sensualidade das anatomías dos dous persoaxes. Bernini traballou, en Apolo e Dafne, o potencial dramático da luz crando numerosas zonas de claresuro mediante estratéxicas incisións, coma os ollos ocos. Neste sentido tamén é destacable o tratamento das texturas do mármore, que adquiren un maior grao de pulido na anatomía dos persoaxes.

Outras obras de Bernini son o Étase de Santa Terresa, David o el Cardenal Borghese.